

Bijeenkomst Zuidbroek

Datum: 26 juni 2023

Aanwezig

Bewoners direct langs de lijn

ProRail:

- Hielke Zandberg
- Stanny Bomers
- Robert ten Hagen
- Martin Eikelboom

Gemeente Midden-Groningen:

- Jan Eggens

Provincie:

- Judy Dekenga
- Thijs Zondag
- Eric van Vliet

Doel van de middag

- Nut en noodzaak Wunderline
- De theorie en de praktijk bij elkaar brengen.
 - o Wat betekent het project per perceel.
 - o Hoe kunnen we een win/win creëren.
- De relatie en communicatie (wo. Klachtenafhandeling) tussen bewoners, provincie en ProRail verbeteren.

Te bespreken punten

- Nut en noodzaak project Wunderline waaronder de snelheidsverhoging Hoogezand Zuidbroek:
- Effecten op de omgeving:
 - o Trillingen
 - o Geluid
 - o Ecologie met name het vleermuizenonderzoek.
- Ontwerp:
 - o Hoe per perceel;
 - o Onderhoud nieuwe situatie;
 - o Aankoop grens en onderhoud sloot (Antonides).
- Onderhoud algemeen en onderhoud spoorbrug.
 - o Groen onderhoud langs spoor(brug) en achter percelen;
 - o Onderhoud van de spoorbrug;
 - o Onderhoud rondom de spoorbrug:
 - Eigendom en verantwoordelijkheid (wie is eigenaar van wat en wie onderhoudt wat?);
 - Tunnel (oa. De klepperende watergoot)
 - Waterbeschoeiing (lijkt verrot), zand zakt weg;
 - Hoekjes gras dichtbij de woningen en rondom de spoorbrug en tunnel (worden niet gemaaid).
 - Hek tot aan de spoorbrug → gevaarlijk mogelijkheid tot zeer dichtbij het spoor te komen. Hek evt. doortrekken tot aan de tunnel.

Toelichting op punten

1. Nut en noodzaak project Wunderline en specifiek de snelheidsverhoging Hoogezand Zuidbroek:
 - a) Toegelicht wordt dat de snelheidsverhoging niet alleen dient voor de Wunderline maar ook voor de knoop Groningen. Door het doorkoppelen van stations in Groningen kunnen reizigers bijvoorbeeld straks met de trein uit Leeuwarden doorreizen via Groningen naar Leer. De reistijd van Groningen naar Leer wordt door de aanpassingen 17 minuten korter. Maar de maatregelen zijn niet alleen voor reizigers over de grens maar ook voor bewoners langs de lijn om straks sneller en comfortabeler te kunnen reizen. Met de auto lijkt op dit moment goedkoper dan een treinticket. Echter bij abonnementen is de trein wel voordeliger.
 - b) Er heerst frustratie omdat er veel lege treinen rijden. Dat gevoel is begrijpelijk. Al zijn de treinen nodig om op het drukste punt en tijdstip toch voldoende zitplaatsen te kunnen bieden. Dan is het onvermijdelijk dat treinen vol heen en leeg terug rijden.
 - c) Recent is er een artikel verschenen in het dagblad van het Noorden over het uitstellen van de Wunderline. Toegelicht wordt dat dit artikel onjuiste informatie bevat en dat de Wunderline vanaf eind 2024 tussen Groningen en Bremen gaat rijden, met overstap in Leer. Hiervoor is de snelheidsverhoging tussen Hoogezand en Zuidbroek noodzakelijk. Er is onderzoek gedaan of er in de toekomst een directe treinverbinding tussen Groningen en Bremen mogelijk is, dus zonder deze overstap. De resultaten zijn besproken met de stuurgroep en de conclusie is dat dit op korte termijn (binnen 3 jaar) niet mogelijk is. Opties voor een trein zonder overstap in Leer op de lange termijn worden nog onderzocht.

2. Geluid:

- a) Geluid is onder te verdelen in geluid van de trein/rails en geluid van de spoorbrug.

Geluid spoorbrug:

- Bewoners geven aan veel hinder te ervaren van het geluid dat veroorzaakt wordt door de spoorbrug, doordat de rails t.o.v. de spoorbrug iets verzakt zijn. Bij een woning vlak bij de brug is met een thuismeting 100dB gemeten. Foto's en filmpjes zijn door bewoners toegestuurd en door provincie (Judy Dekenga) doorgestuurd naar ProRail (Martin Eikelboom). Naar aanleiding hiervan is ProRail met de inspecteur ter plaatse gaan kijken, waaruit de conclusie is getrokken dat er vaker onderhoud plaats moet vinden aan de aansluiting rails/spoorbrug om het geluid/gebouwen tegen te gaan. Afsproken wordt dat de onderhoudsplanning naar de bewoners wordt verstuurd.
- Belangrijk is om elke klacht consequent aan te geven bij Publieksvoorlichting van ProRail <https://www.prorail.nl/contact>. Alleen dan wordt het geregistreerd en komt het bij de juiste afdeling terecht. Bewoners geven aan dat per mail ingediende klachten over onderhoud door ProRail Publieksvoorlichting zijn afgewezen. Afsproken wordt om deze mailtjes door te sturen naar wunderline@provinciegroningen.nl zodat dit met ProRail intern besproken kan worden.

Geluid van de trein

- De zorg is of het rekenmodel de juiste situatie weergeeft. De woningen staan namelijk binnen de 50 meter van het geluidplafond: De rekenmodellen worden geverifieerd door het RIVM. Hieruit blijkt dat het model de geluidssituatie rond het spoor correct weergeeft. Het RIVM meet niet specifiek in Zuidbroek, maar alle omstandigheden worden wel meegenomen in de gemeten waarden die als input dienen voor het model. Bijvoorbeeld de goederentreinen en de spoorbrug. De goederentrein van Nedmag waar bewoners veel overlast van hebben rijdt bijvoorbeeld door heel Nederland waardoor hij in de metingen van RIVM meegenomen wordt.
- Wanneer het geluidproductieplafond overschreden wordt dan wordt gekeken wat het geluid op de woning zelf is. Wordt het geluidproductieplafond niet overschreden - zoals hier in Zuidbroek het geval is - dan wordt het maximaal toegestane niveau op de woning zelf ook niet overschreden omdat geluid nagenoeg lineair is. De belasting specifiek op de woning hoeft dan niet apart doorberekend te worden. Het kan zijn dat bewoners aan de gevel een piekbelasting van bijvoorbeeld 100 dB meten bij een treinpassage en hier hinder van ondervinden. Echter de wet en het model gaan uit van het gemiddeld geluidniveau.
- De treinverkeersgegevens waar in het model nu rekening mee wordt gehouden zijn uit 2021. Echter de dienstregeling is gewijzigd. Kunnen de getallen uit 2022 niet meegenomen worden? Deze treingegevens worden nu in 2023 verzameld en worden in januari 2024 door de minister gepubliceerd. ProRail heeft ter informatie met de bewoners een memo gedeeld met daarin de berekende geluidbelasting per woning op basis van een vereenvoudigde rekenwijze. ProRail kijkt na of in deze memo nog een keer met de treingegevens van 2022 een berekening gemaakt kan worden.
- Er zijn rondom de brug een aantal woningen die binnen het saneringsprogramma MJPG vallen. Dit betekent dat de geluidbelasting op deze woningen te hoog is. Om dit te verlagen moeten er

geluidmaatregelen genomen worden. Aan de brug zelf zijn het nemen van geluidverlagende maatregelen niet kosteneffectief. Daarom zal er bij deze woningen geluidonderzoek uitgevoerd worden en indien nodig aanvullende gevelisolatie toegepast worden. Het ministerie van Infrastructuur en Water zal t.z.t de saneringsplannen publiceren. Bewoners worden hiervan op de hoogte gesteld.

3. Trillingen

→ Afgesproken wordt dat trillingen in de huidige situatie en in de nieuwe situatie gemeten worden.

4. Ontwerp

→ Om de baan te verstevigen, wordt de huidige sloot verlegd en het talud aan de spoorzijde opgevuld met grond. Daar waar de ruimte te beperkt is wordt aan de tuinzijde een stalen walbeschoeiing toegepast op ca. 1,5 meter van de erfgrans. Door middel van ontwerptekeningen en het ter plaatse kijken bij de tuinen wordt bovenstaande per woning door ProRail toegelicht:

- Punt van aandacht en ergernis is de slechte staat van groenonderhoud: o.a. berenklaauw, riet en Japanse duizendknoop woekeren en groeien de tuinen van de bewoners in. De bewoners willen hierover graag afspraken maken met ProRail. Daarnaast is de sloot vol gegroeid waardoor het water uit de tunnel niet goed meer weg kan stromen. Dringend verzoek van de bewoners dit netjes te maken/houden.
- In 2012 is bij 1 van de woningen de schuur weggezaakt omdat de sloot steeds dieper en verder uitgegraven werd. De schuur is op eigen kosten gerepareerd nadat ProRail de sloot ter plaatse gedempt heeft (met duiker).
- Er loopt langs het perceel een persleiding en er ligt een harde oerplaat in de grond. Op deze locatie is echter geen damwand nodig. De eigenaar verzoekt om ter hoogte van zijn woning de stabiliteit te meten i.v.m. het al eerder wegzakken van zijn schuur. ProRail laat een extra sondering uitvoeren op deze locatie.
- Bij 1 van de woningen staat een es op de grens tussen ProRailgrond en particuliere grond. Deze es moet behouden blijven. ProRail gaat na of het ontwerp hier ter plaatse aangepast kan worden.
- De es zou onderhouden worden voor de helft door ProRail (afpraak met beheerafdeling) dit gebeurt niet. ProRail gaat dit intern na.
- Specifiek bij de spoorbrug:
 - Onduidelijk is de eigendomssituatie en wie wat onderhoudt. Grashoekjes worden niet gemaaid, zand zakt weg in het kanaal omdat walbeschoeiing verrot is, de watergoot in de tunnel rammelt bij elke passage van fiets of auto. Bewoners bellen wel naar instanties maar krijgen het kastje muur gevoel.
 - Er is veel sluipverkeer doordat de overweg vaak dicht is. Het bordje met 'doodlopend' is er niet meer.
 - Het belgeluid is hard en lang. Verzoek of daar door ProRail naar gekeken kan worden.
 - Het hek langs het spoor stopt te vroeg waardoor gevaarlijk dicht bij het spoor kunnen komen.
 - Afgesproken wordt dat bovengenoemde punten uitgezocht worden door ProRail en de gemeente.
- Specifiek bij de woningen vlak bij de brug:
 - Veel gebonk bij het passeren van de treinen over de spoorbrug (zie bij "geluid").
 - Het passeren van de auto's over de overweg veroorzaakt erg veel lawaai. Het betreft betonplaten met asfalt ertussen. Kan daar wat aangedaan worden?
 - De verbinding van de vijver in de tuin van 1 van de woningen naar de spoorstoot aan de noordzijde moet behouden blijven in verband met afvoer van hemelwater. In principe wordt aan deze sloot niets gewijzigd.

Afspraken

- Vleermuizenonderzoek (in het najaar verwacht ProRail resultaten) opsturen (ProRail).
- Onderhoudsplanning doorgeven aan bewoners (ProRail).
- Afgesproken wordt om afwijzende mailtjes van publieksvoorlichting door te sturen naar wunderline@provinciegroningen.nl zodat dit met ProRail intern besproken kan worden (bewoners).
- Nagaan of de treingegevens uit 2022 ook meegenomen kunnen worden in het memo van 23 juni 2023.

- Voor de woningen waar dit betreft wordt vanuit het saneringsprogramma MJPG te zijner tijd nader onderzoek bij betreffende woningen uitgevoerd en evt. isolerende maatregelen getroffen, (dit staat los van het kader en planning van het project) (ProRail).
- Afgesproken wordt dat trillingen in de huidige situatie en in de nieuwe situatie gemeten worden in opdracht van de provincie.
- Onderhoudssituatie melden aan de afdeling Beheer (ProRail). Daarnaast afstemmen met de beheerafdeling hoe de es onderhouden moet worden (ProRail).
- Extra geotechnische sondering (ProRail).
- Aandachtspunten bij de spoorbrug uitzoeken (ProRail).